

- candida sanctiloqui percepit dicta parentis,
 oscula dum pressis delibat dulcia labris.
 nam post optata longae commercia uitae
- 890 29 anterior frater minimo seruire iubetur.
 30 interea Esaus, longis discursibus actus, 835
 uiscera iam saturo portabat capta parenti.
 37 et licet officio multum placuisset et actu.
 intercepta tamen non quiuit sumere dona.
- 895 41 inde irae et lacrimae et fraus quaesita nocendi:
 42 quam Rebecca uidens fraterno in pectore prodit 840
 43 Iacobumque monet cognatas uisere Carras
 Labanumque suae germanum quaerere matris,
 44 donec longa dies conceptas mitiget iras.
- 900 28 1 iungitur et matris monitis sententia uatis,
 dum tranquilla docens natum communiter ornat: 845
 „Ne pete conubium, iuuenis, de gente Chananna,
 sed memor eloquiis cari genitoris adhaere.
 2 est locus Assyriis, gemino qui cingitur amne.
- 905 (10) hic pater est matris nobis Bathuelus amicus 850
 Labanusque gener, totis qui praedia Carris
 laeta tenet natasque fouet pubentibus annis.
 illa tibi coniunx, moneo, de stirpe petatur,
 quae genus egregium nostro de sanguine ducit.“
- 910 5 10 at iuuenis, monitis gaudens seruire paternis,
 egreditur linquens patriam multoque labore 855
 11 defessus dulci declinat lumina somno.

892] Mico: Viscera—parent. Ouidius

887 percipit C 888 praessis G p̄ses C delibans A 891 intere C
 Esaus] saus G 892 uiscer& C satoro G parent Mico 895 indie A
 inde et C irae AC ira G fraus est *Arcualus* q.sita C 897 carras]
 terras A 899 conceptas C mitiget] mitteret G 901 communit et A
 cōmonet et C communiter G 902 p̄te al. corr. G conouium G¹
 (ou in ub al. corr.) 903 cari] sacri C adhere AC 904 assiriis C
 ampne C 905 bathuelus C batuelus AG 908 coniux AG de stirpe
 moneo C styrpep̄aetatur G 910 ad G 912 defusus G sompno C

- et dum praegelido consternit saxa cubili,
 praeduram fesso subponit uertice cautem.
- 915 12 ac dum securo refouentur membra sopore, 860
 aspicit intrepidus toto de lumine mentis
 haerentem scalam puro trans nubila caelo,
 e gradibus cuius sublimis turba ruebat;
 ast alia e terris superas scandebat ad arces.
- 920 13 ac dum praecipiti uoluuntur corpora casu, 865
 omnipotens prona spectabat fronte ruentes,
 haec super adiungens: „Ego sum rex magnus olympi,
 iampridem dominusque tuus dominusque parentis:
 925 pelle metus tristes; tellus, cui membra dedisti,
 certa tibi sedes et cunctis te duce natis.
- 15 tu nunc perge memor coeptumque haut desere munus. 870
 me duce dimissas iterum remeabis ad urbes.“
 16 illi somnum ingens rumpit pauor ossaque tota
 concutit umenti perfundens membra fluore.
- 930 17 et super haec memorat: „Domus est hic magna
 tonantis 875
 portaque, quae gemino reserat de cardine caelum.
 18 mox lapidem, capiti fuerat qui subditus, unguis
 19 atque Domum domini compellans indice saxo
 22 promittit decimos daturum se fore fructus.
- 935 29 iamque iter inceptum celerans, qua semita duxit, 880
 2 peruenit ad puteum, qui uasta per auia solus
 molle pecus riguis semper palpauerat undis.
 hic gregibus trinis pastores sole calente
 libabant tenues latices aestumque leuabant;

914 supponit A 915 securo C 917 puro G pure AC 922 mā⁵ nus
 (g m. rec. add.) G olimpi G olympi C olymfi A 924 tristes] praestes G
 925 sedes G¹C sedis AG² te] et G 926 ceptum AG ceptum C haud
Arcualus aut G a AC desere] dissere A 927 duce/// (m eras.) G
 929 concutit] Cutit C Concuti tumentis A 930 hic] haec A 931 que om. C
 932 unguet A 933 domini] di C compellans] AC 935 iamque] Atque C
 qua A quo CG 936 poteum G per auia A in deuia CG 938 hic regibus G
 calenti A 939 astum C

- 940 5 hisque salutatis disquirit singula uates.
6 incolumesque uidet cunctos, quos mente quaerebat. 885
9 haec inter niuea gradiens Rachel a figura
urgebat patrias ad pocula nota bidentes.
10 quam promptim iuuenis fraterno e limine uisam,
945 11 castus in amplexus cognata ad pectora iungit.
10 deuoluens lapidem, putei qui texerat ora, 890
12 seque simul iuncto germanum sanguine pandit.
13 quem procul intuitus sensu gaudente Labanus
aduolat et sueta iuuenem conponit in aula.
950 15 nec patitur gratis uatem seruire propinquum
19 proque labore uiri natam despondet amanti. 895
20 ergo ubi mercedem septenis traxerat annis,
21 desponsam thalami deposcit foedere iungi.
23 nec mora, mentito donatur munere Lia,
955 17 luminibus grauidis, primo sed prosata partu.
sed fraudis commenta dolens concepta Iacobus 900
25 uerba canit soceris, frustratus uirgine pacta.
30 rursus in alterius pretium mercede seorsa
perpetitur longae Iacobus munia uitae.
960 31 percipiens meritam pulsa iam fraude Rachelam.
31 sed deus aetheriae regnator maximus aulae 905
pignore multiplici dempsit dispendia formae.
32 Rubenum nam Lia creat, tum deinde Simonem;
33 34 tertius egregio Leuitis pectore natus
965 35 possedit domini sacrata altaria nostri.
35 hunc sequitur Iuda, tribui mox inditus auctor. 910

940 uatis ω 941 incolomes AC q.rebat C 943 bibentes G
944 promptim G prumptim A e] tollendum putabat Arealus limine p
lumine ω 945 castus p castos CG castos A in amplexus (ds al. c. G) CG
complexus (in om.) A 946 desoluens G ore C 949 atuocat C con-
ponit] AG 950 gratias G propinquum A 951 labore/// (m eraso) G
dispondet A dispondit C 952 mercedem AC iam mercedem G septenis G
953 disponsam AC thalami G federe C 954 munera G 957 uirgini G
958 praetium G seorsu C 959 Perpetur (et post h. u. duarum litt. spatium
uacuum) A longe CG longaeua A 962 dempsit AG 964 le///uitis G
natus: us ex is al. c. G 965 possedet A possidet CG corr. p

- 30 1-8 ast alios partus, utero quos Balla creauit,
scire licet; claros nunc ius est dicere natos.
18 post hos Issacharus paritur iam germine quino.
970 20 sexta subit proles nomen Zabulonis adeptae,
21 nascitur et uirgo germanis congrua Dina. 915
22 tandem sera deus largitur dona Rachelae:
24 aetherias tenerum Iosepum gignit ad auras.
25 ergo ubi iam proles utraque ex coniuge parta est,
975 26 discessum a soceris et, quae quaesierat, orat:
28 qui cum pro meritis mercedem soluere uellent, 920
deponunt animos genero poscente rogati:
31 qui nihil externum cupiens, ditescere sese
muneribus domini solis testatus, abiuit,
980 32 coniuge percepta tantum contentus utraque,
enitens, ut longa sibi monumenta pararet. 925
37 decerpit uirgas rupto de corpore matrum.
myrtea prima fuit, storaci mox altera dempta est.
tertia uulsa nuci, quo sensim lana colores
985 38 diuiduos raperet uirgarum perlita suco.
38 nam per stagna pecus properans mersare balantum 930
signauit uario tinctum discrimine fuci,
31 8 inuidiam propter, uariam quia dixerat eius
esse socer mercedem, multis quam dempserat annis.
990 1 hic cum diuitiis alitus praestaret inemptis,
inuidiam laeuo mouit liuore dolentum. 935

967 Cas' alios C alias Arealus partus] nothos A crearet C 968 claros
nuntius .e. (est G) dicere natos CG non claros nunti edicere natos A
969 issacharus A issaccharus G isacharus C quino AC quinto G
970 prolis CG nomine CG 972 largitus G 973 iosephum A
974 prolis CG 975 a] o C et quae Martenius et om. ω quesi
erat C 976 mercede C 977 animos G animo AC 980 percepta C
981 monumenta AC momenta G 983 myrtea] mistea G¹ mystea G²
demta G 984 sinsim AG coloris G¹ 985 reparat C 986 pecus C
987 an uarii? suci G 989 quem C dempserat A tempserat C tem-
serat G 990 sic Mayor diuitis (post h. u. spatium sex litt. uacuum) A
alitos ω corr. p praestaret AC inemptis AG 991 leuo ω uomuit, in marg.
mouit A liuore: i ex o? C

- 19 dumque socer dirus lanarum uellera tondit,
libertas permissa uiro, qua commoda ferret
omnia et incoctos tosta fornace penates,
995 quos Syrus in patriis credebat numina Carris.
30-34 haec tamen inuolucris cohibebat cauta Rachela, 940
ne pater inuenta puniret crimina noxa.
21 digressus uicto conscendit flumine collem,
quem Galatum indigenae patrio sermone loquuntur.
1000 22 tertia iamque die soceri peruenit ad aures
discessus generi pariter pariterque natarum. 945
23 ilicet auxilium fraterno ex agmine poscit
quaesitumque diu sexto iam lumine nactus,
24 ne noceat, sancto domini terrore uetatur,
1005 30 mitificusque suis, quae credit numina, poscit,
33 et cunctis quaesita locis non cognita maeret. 950
44 postquam depositis rediit pax certa querellis,
46 congeries struitur saxis crescentibus alta,
52 ut locus exstructo maneat munimine testis
1010 ac positus limes litem discerneret agris.
32 2 ecce uiae medio uates uidet ardua castra, 955
quae deus astrigero ductat moderamine rector,
indidit et nomen testatus: „Haec deus implet.“
3 interea electos iuuenes praecurrere iussit
1015 5 muneribusque graues, germanum quae iubet uti,
ut reditum placidus tribuat; pacemque petenti 960
6 adnuit ille libens; sociis atque agmine multo
stipatus fratrem contra nil turbidus exit,
eumque quater centum terreret turba uirorum,

u. 992 *deest A* 993 *Vbertas C* que cōmode *C* 994 *paenates CG*
995 *carris] terris A* 996 *cauta] cantu A* 997 *noxa CG* *noxae A*
998 *degressus A* 999 *galatum G* *galatā C* *galactuen A* *indigenae G*
locuntur A 1000 *auras in aures pr. corr. G* 1002 *ilicet AC*
1003 *die A* .vī. *C* *nactus A* *nactōs C* *nangus G* 1005 *suis] suo is G*
sua is Martenius nomina G 1006 *cognitā aeret C* 1007 *quaerellis A*
q.relis C 1009 *extracto G* 1010 *litem] limen G* 1011 *uatis ω*
uidet G *uidit AC* 1012 *ducat A* 1015 *quae] q̄. G* *q; A* *q. C* *uti]*
ut is G 1017 *annuit C* 1019 *terreret] terret G*

- 1020 plus species, quam tela nocent famulantibus armis.
discretis igitur gregibus haec prima locauit, 965
quae donata sibi dignetur sumere frater,
9 atque simul flexa dominum ceruice poposcit:
„O deus, inmensi spes et substantia regni,
1025 qui deus es semper genitoris solus auique,
cuius ab exilio faciunt me iussa reuerti, 970
grandia ditato largitus commoda seruo
10 iussisti lenta fluuium transmittere uirga
Iordanemque tuum humili transmittere gressu.
1030 et nunc diuiduis cernis me degere castris,
ut uarios casus gemino munimine uitem. 975
11 eripe me his, inuicte, malis et spicula fratris
infracto placidus quam primum decute ferro,
ne rapidus duro feriat mea pectora telo.“
1035 13-23 ergo ubi composuit socios somnosque petiuit,
24 luctantem superare deum sub nocte laborat; 980
25 femine nam presso stupuit pars corporis illa.
cumque diu uellet membrorum soluere nexus
is, qui pulsarat ualido certamine uatem,
1040 26 praestita dimissum dominus post dona remisit.
28 nomine mutato Iacobus desinit esse, 985
ac „Dominum cernens“ cunctorum dicitur ore,
29 ausus quin etiam domini condiscere nomen,
non potuit, soli quod ius est nosse tonanti.
1045 30 ipse locum Domini compellat nomine uisi,
contigerat cuius sublimes cernere uultus. 990
31 atque ubi se dominus pulsa iam nocte remouit,
egreditur longa sustentans cuspidē gressus.

1023 *dominum flexa C* 1024 *inmensi] C* 1025 *es semper] esse per C*
auique] auiquae C *auque G* 1029 *humili A* *ilico CG* *gressū (leuis*
uirgula super u) C 1031 *uitem] casus G* (*unde Areualus: ut uarios*
caueam g. m. casus) 1034 *pectora] pignora (sc. matrem cum filiis)*
Areualus 1035 *composuit] A* *somno G* *sompnos C* 1037 *presso AG*
presso C 1040 *praestita dimissum CG* *praestitit admissum A* 1045 *con-*
pellat] A 1047 *se dominus] sed nom C*